

STORTINGET

Innst. 80 L

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 10 L (2019–2020)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover (samleproposisjon høsten 2019)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

I proposisjonen fremmes forslag til endringer i følgende lover:

- lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)
- lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten (trygderettsloven)
- lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkeds-tjenester (arbeidsmarkedsloven)
- lov 29. april 2005 nr. 21 om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg.

Følgende lovendringer er nødvendig for å følge opp forslag som er fremmet i Prop. 1 S (2019–2020) Statsbudsjettet:

- oppheving av stønad til teksttelefon og ved bruk av proteser, støttebandasjer o.l.
- oppheving av særregel som gir personer som mottar tiltakspenger i stedet for dagpenger når de deltar på et arbeidsmarkedstiltak, rett på sykepenger om de blir arbeidsuføre
- endring i minstesatser for arbeidsavklaringspenger
- avvikling av muligheten til å kunne få tilleggsstønad til nødvendige utgifter til pleie og tilsyn av andre

familiemedlemmer for personer med nedsatt arbeidsevne, enslig mor eller far og gjenlevende

- heving av botidskravet for rett til alderspensjon, ytelser til gjenlevende ektefelle, barnepensjon, uføretrygd, arbeidsavklaringspenger og stønad til enslig mor eller far fra tre til fem år
- avvikling av folketrygdens særskilte bestemmelser for flyktninger med hensyn til alderspensjon, uføretrygd, arbeidsavklaringspenger, stønad til enslig mor eller far og grunn- og hjelpestønad, og utvidelse av ordningen med supplerende stønad til også å gjelde uføre personer med formell flyktningstatus
- avvikling av tilleggsstønad til dekning av utgifter til læremidler, bolig, flytting, tilsyn av barn og andre familiemedlemmer til deltakere på arbeidsmarkeds-tiltak som får tiltakspenger.

Det foreslås også lovtekniske presiseringer i folketrygdloven.

I tillegg foreslås følgende endringer i trygderettsloven:

- å oppheve ordningen med nestleder for Trygderetten,
- å oppheve bestemmelsen om at Kongen kan bestemme at Trygderetten skal deles i avdelinger,
- å innføre en hjemmel som innebærer at Trygderetten kan ta i bruk elektronisk signatur.

Forslagene om å heve botidskravet i folketrygdloven fra tre til fem år, avvikle folketrygdens særskilte bestemmelser for flyktninger og utvide ordningen med supplerende stønad ble sendt på alminnelig høring 4. juli 2016. Forslagene ble lagt frem for Stortinget våren 2017, jf. Prop. 85 L (2016–2017) Endringer i folketrygdloven, kontantstøtteloven og lov om supplerende stønad

til personar med kort butid i Noreg (ny inntektssikring for eldre og uføre flyktninger og endrede botidskrav for rett til visse ytelser). Ved Stortingets behandling 8. juli 2017 oppnådde ikke forslagene flertall.

De øvrige lovforslagene har ikke vært på alminnelig høring.

Merknader til de enkelte bestemmelsene i lovfor-slaget er nærmere redegjort for i proposisjonens kapittel 11.

1.2 Opphør av visse formål med grunnstønadsordningen

1.2.1 Innledning

Det kan tilstås grunnstønad til medlem som etter hensiktsmessig behandling fortsatt har varig sykdom, skade eller lyte, og som derfor har nødvendige ekstrautgifter.

Det vises til proposisjonens kapittel 2.2, der gjeldende rett er nærmere redegjort for.

1.2.2 Vurderinger og forslag

Det foreslås å oppheve rett til grunnstønad for støtte til teksttelefon og i særlige tilfeller til vanlig telefon etter folketryktdoven § 6-3 første ledd bokstav d, for nye tilfeller.

Det foreslås også å fjerne rett til grunnstønad ved bruk av proteser, støttebandasje o.l., jf. folketryktdoven § 6-3 første ledd bokstav e. Endringen vil medføre at utgifter til anskaffelse av støttestrømper/bandasjer ikke lenger dekkes etter denne bestemmelsen. Noen av utgiftene vil bli dekket av § 6-3 første ledd bokstav g som følge av slitasje på klær og sengetøy. Avgrensingen av grunnstønadens område mot behandlingshjelpemidler innebærer at grunnstønad ikke skal gjelde for hjelpemidler som brukes til behandling.

Det foreslås på denne bakgrunn at § 6-3 første ledd bokstav e fjernes for nye tilfeller, slik at det ikke lenger gis stønad i folketrygden til bruk av proteser, støttebandasjer og lignende, og at endringen trer i kraft 1. januar 2020.

Det vises til lovforslaget, folketryktdoven § 6-3.

1.2.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det anslås at det ikke vil være noen innsparingseffekt av de foreslåtte endringene av grunnstønad etter folketryktdoven § 6-3 første ledd bokstav d.

Det anslås at de foreslåtte endringene i folketryktdoven § 6-3 første ledd bokstav d trolig ikke vil ha netto innsparing av betydning, men vil rydde i ansvarsforholdet mellom Arbeids- og velferdsetaten og spesialisthelsetjenesten.

1.3 Oppheve § 8-49 tredje ledd som følge av at dagpengemottakere ikke lenger kan få tiltakspenger

1.3.1 Innledning

I Prop. 1 S (2019–2020) er det lagt opp til å avvikle adgangen en dagpengemottaker har til å motta tiltakspenger i stedet for dagpenger mens vedkommende deltar i et arbeidsmarkedstiltak.

Det vises til proposisjonens kapittel 3.2, der gjeldende rett er nærmere redegjort for.

1.3.2 Vurderinger og forslag

Når adgangen til å motta tiltakspenger i stedet for dagpenger under arbeidsløshet fjernes fra 1. januar 2020, vil ikke lenger § 8-49 tredje ledd ha noen praktisk betydning. Det foreslås derfor å oppheve bestemmelsen om rett til sykepenger til personer med tiltakspenger som fyller vilkårene for dagpenger, og at endringen trer i kraft 1. januar 2020.

Det vises til lovforslaget, folketryktdoven § 8-49.

1.3.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser.

1.4 Endre minstesatser for arbeidsavklaringspenger til personer under 25 år

1.4.1 Innledning

De fleste unge på arbeidsavklaringspenger har liten eller ingen arbeidserfaring og vil i dag få en minsteytelse på to ganger grunnbeløpet i folketrygden (2G). Dette tilsvarer en årsinntekt i underkant av 200 000 kroner.

Det vises til proposisjonens kapittel 4.2, der gjeldende rett er nærmere redegjort for.

1.4.2 Vurdering og forslag

Minstesatsene for arbeidsavklaringspenger er relativt høye for denne aldersgruppen sammenlignet med andre ordninger og inntekter generelt for jevnaldrende som ikke mottar trygd. Det bør ikke være slik at det på kort sikt kan være mer lønnsomt å gå på trygd enn å arbeide eller ta utdanning for unge mennesker.

Det foreslås derfor å endre minstesatsen til 2/3 av to ganger grunnbeløpet for personer under 25 år.

Det foreslås også å avvikle dagens ung ufør-tillegg på 0,44 ganger grunnbeløpet for arbeidsavklaringspenger til personer som har fått arbeidsevnen nedsatt på grunn av alvorlig og varig sykdom før fylte 26 år. Den foreslåtte endringen gjelder kun ung ufør-tillegget under arbeidsavklaringspenger. Ung ufør-tillegget til uføretrygdde berøres ikke.

Det er ønskelig med økt fokus i ordningen med arbeidsavklaringspenger på unge mottakeres muligheter og en styrket oppfølging fra Arbeids- og velferdsetaten

med sikte på overgang til arbeid eller utdanning. Forslagene må derfor ses i sammenheng med forslaget i Prop. 1 S (2019–2020) om styrket oppfølging av unge mottakere av arbeidsavklaringspenger ved at den samlede budsjetteffekten av lovendringene i 2020 benyttes til en tilsvarende økning i driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten.

Forslagene endrer kun kompensasjonsnivået på ytelsen og innebærer ikke en innstramming i inngangsvilkårene for rett til arbeidsavklaringspenger.

Det foreslås at endringene skal tre i kraft fra 1. februar 2020, med virkning for nye mottakere. Endringene vil dermed gjelde for saker som har virkningsdato fra og med 1. februar 2020.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven §§ 11-20 og 11-21.

1.4.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det anslås en samlet budsjettmessig innsparing på om lag 119 mill. kroner i 2020, stigende til en anslått helårseffekt på om lag 885 mill. kroner i 2023.

Forslagene vil kunne føre til noe økte utgifter til økonomisk sosialhjelp. Dette vil bli inkludert i den pågående dialogen med KS om konsekvenser av endringene i ordningen med arbeidsavklaringspenger som trådte i kraft i 2018.

Forslagene vil ha mindre administrative konsekvenser.

1.5 Avvikling av tilleggsstønad til pleie og tilsyn av andre familiemedlemmer enn barn

1.5.1 Innledning

Tilsynsstønaden til andre familiemedlemmer ble i 2002 tatt inn som en attføringsstønad til personer under yrkesrettet attføring. Alle de tidligere attføringsstønadene ble videreført uendret, men endret navn til «tilleggsstønader» da attføringspenger ble avviklet og erstattet med arbeidsavklaringspenger i 2010.

Det vises til proposisjonens kapittel 5.2, der gjeldende rett er nærmere redegjort for.

1.5.2 Vurderinger og forslag

Da de ulike tilleggsstønadene til deltakere på arbeidsmarkedstiltak, personer med nedsatt arbeidsevne, enslig mor eller far, tidligere familiepleier og gjenlevende ektefelle ble harmonisert og regulert i en felles forskrift (tilleggsstønadsforskriften) i 2016, ble det som en del av harmoniseringen åpnet for at stønaden til tilsyn av andre familiemedlemmer også kunne gis til enslige og gjenlevende.

Tilbakemelding viser at behovet i all hovedsak dekkes gjennom andre generelle støtteordninger, og at det ikke er behov for å ha en egen tilleggsstønad til dette formålet.

Det foreslås derfor å avvikle muligheten til å kunne få stønad til nødvendige utgifter til pleie og tilsyn av andre familiemedlemmer som tilleggsstønad for personer med nedsatt arbeidsevne, enslig mor eller far, tidligere familiepleier og gjenlevende ektefelle. Tilleggsstønaden til tilsyn vil kun gjelde barn, og det foreslås at endringen trer i kraft 1. mars 2020.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven §§ 11 A-4 og 15-11.

1.5.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser.

Det kan være en viss administrativ besparelse ved å avvikle stønaden knyttet til andelen avslagsvedtak knyttet til stønaden. Det vil også innebære enkelte kostnader knyttet til implementering av endringen i Arbeids- og velferdsetatens saksbehandlingssystemer.

1.6 Heving av botidskravet for rett til visse trygdeytelser

1.6.1 Innledning

Medlemskap i folketrygden er et grunnvilkår for rett til folketrygdens ytelser. Det er imidlertid ikke i alle tilfeller tilstrekkelig å være medlem i folketrygden. Man må for å få rett til ytelser også fylle de aktuelle ytelses-spesifikke vilkårene, herunder eventuelle botidskrav, altså krav om en viss opptjeningsperiode.

Forslag om å heve botidskravet i folketrygdloven fra tre til fem år, avvikle folketrygdens særskilte bestemmelser for flyktninger og utvide ordningen med supplerende stønad ble lagt frem for Stortinget våren 2017, jf. Prop. 85 L (2016–2017) Endringer i folketrygdloven, kontantstøtteleven og lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg (ny inntektssikring for eldre og uføre flyktninger og endrede botidskrav for rett til visse ytelser). Ved Stortingets behandling 8. juli 2017 oppnådde ikke forslagene flertall, jf. Innst. 368 L (2016–2017). Det ble imidlertid vedtatt å innføre et botidskrav på fem år for rett til kontantstøtte.

Det vises til proposisjonens kapittel 6.2, der gjeldende rett er nærmere redegjort for.

1.6.2 Vurderinger og forslag

Trygdesystemet bør innrettes slik at det stimulerer innvandrere til arbeid og aktivitet, da dette er viktig for integreringen. Det er fornuftig at vilkårene for rett til trygdeytelser ikke er lempeligere i Norge enn i andre sammenlignbare land.

Det foreslås derfor å heve botidskravet for rett til alderspensjon, ytelser til gjenlevende ektefelle, barnepensjon, uføretrygd, arbeidsavklaringspenger, ytelser til tidligere familiepleier og stønad til enslig mor eller far fra tre til fem år.

Det vises til Prop. 85 L (2016–2017) for en nærmere omtale av forslaget, og til lovforslaget, folketrygdloven §§ 11-2, 12-2, 15-2, 16-2, 17-3, 18-2, 19-2 og 20-10.

Når det gjelder ikraftsetting og overgangsbestemmelser, vises det til proposisjonens kapittel 7.4.

1.6.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Anslagene her forutsetter at særreglene for flyktninger samtidig oppheves.

Det vil ta flere år før man får full effekt av å skjerpe botidskravene, og det antas at den fulle effekten for de fleste av ytelsene først vil ha inntruffet i 2060. Tiltaket er anslått å ha en førsteårseffekt som gir en innsparing på om lag 5 mill. kroner, dersom ikrafttredelse 1. oktober 2020 legges til grunn, og forutsatt at de særskilte bestemmelsene for flyktninger ikke videreføres. Grove anslag viser at ved full effekt i 2060 vil tiltaket kunne gi en innsparing på om lag 440 mill. kroner.

Det er stor usikkerhet knyttet til spørsmålet om hvordan utbetalingene av økonomisk sosialhjelp vil påvirkes av tiltakene.

Økte botidskrav for alderspensjon og uføretrygd antas i liten eller ingen grad å medføre merutgifter til økonomisk sosialhjelp, da de som blir rammet i stor grad vil få supplerende stønad som sikkerhetsnett i stedet.

For stønad til enslige foreldre, og til dels også arbeidsavklaringspenger, kan tiltakene over tid ventes å gi økte kostnader til økonomisk sosialhjelp. I samarbeid med KS har man sett nærmere på konsekvensene for kommunesektoren med hensyn til tiltakene for disse ytelsene, jf. Prop. 85 L (2016–2017).

For de øvrige ytelsene antas det at merutgiftene til økonomisk sosialhjelp vil bli beskjedne.

Regjeringen vil i forbindelse med statsbudsjettet for 2021 komme tilbake til Stortinget med anslag på merutgifter i kommunene som følge av tiltakene og forslag til eventuell kompensasjon.

Tiltaket vil ikke føre til merarbeid for Arbeids- og velferdsetaten ut over nødvendige endringer i rutiner, rundskriv, vedtaksbrev mv., men vil medføre behov for justeringer i IKT-systemene.

1.7 Avvikling av folketrygdens særskilte bestemmelser for flyktninger angående rett til visse trygdeytelser og utvidelse av ordningen med supplerende stønad

1.7.1 Innledning

Folketrygdloven har særskilte bestemmelser som innebærer at flyktninger er unntatt fra lovens ordinære vilkår om botid. Dette gjelder både kravet om tre års botid, som er et vilkår for i det hele tatt å ha rett til en del ytelser, og kravet om førti års botid for å ha rett til fulle minsteytelser, slik som garantipensjonen. Disse be-

stemmelsene gjelder utelukkende for personer med formell flyktningstatus etter reglene i utlendingsloven.

Et offentlig utvalg som utredet etterlatteytelsene i folketrygden, leverte sin utredning 2. februar 2017, se NOU 2017:3. De særskilte bestemmelsene om flyktningers rett til ytelser til gjenlevende ektefelle og barnepensjon vil bli vurdert i forbindelse med oppfølgingen av utvalgets utredning.

De foreslåtte endringene ble lagt frem for Stortinget våren 2017, jf. Prop. 85 L (2016–2017) Endringer i folketrygdloven, kontantstøtteleven og lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg (ny inntektssikring for eldre og uføre flyktninger og endrede botidskrav for rett til visse ytelser). Ved Stortingets behandling 8. juli 2017 oppnådde ikke forslagene flertall, jf. Innst 368 L (2016–2017).

Det vises til proposisjonens kapittel 7.2 der gjeldende rett er nærmere redegjort for.

1.7.2 Vurderinger og forslag

I utgangspunktet må det kunne forventes at voksne personer som på grunn av et beskyttelsesbehov får rett til opphold i Norge, etter en rimelig omstillings- og opplæringsperiode etter ankomsten forsørger seg selv gjennom eget arbeid.

Det er imidlertid åpenbart at enkelte i denne gruppen vil ha en slik alder eller en slik helsetilstand at deltakelse i arbeidslivet ikke er en realistisk forventning. Disse vil derfor ha behov for varige overføringer fra offentlige budsjetter for å dekke sine kostnader til livsopphold.

Kostnadene til livsoppholdsytelser for eldre og uføre personer med flyktningstatus bæres i dag av folketrygden. Dagens ordning innebærer at det for personer med flyktningstatus ses bort fra folketrygdlovens krav både for å oppnå rett til ytelsene og for beregning av ytelsene. Disse kostnadene bør løftes ut av folketrygden.

Det foreslås derfor å avvike folketrygdens særskilte bestemmelser om flyktninger med unntak av bestemmelsene som gjelder for ytelser til gjenlevende ektefelle og barnepensjon.

For å sikre uføre flyktninger stønad til livsopphold og for å unngå at vesentlige kostnader veltes over på kommunene når de særskilte bestemmelsene om flyktningers rett til uføretrygd fra folketrygden oppheves, foreslås det samtidig å utvide ordningen med supplerende stønad til også å omfatte uføre personer med flyktningstatus.

Det foreslås også å avvike de særskilte bestemmelsene som gir flyktninger rett til arbeidsavklaringspenger og stønad til enslig mor eller far uavhengig av egen botid. Dette vil medføre at flyktninger behandles likt med nordmenn som har hatt lange utenlandsopphold, og andre grupper som har lovlig opphold i Norge.

Det vises til Prop. 85 L (2016–2017) for en nærmere omtale av forslaget, og til lovforslaget, folketrygdloven §§ 1-7, 3-2, 3-3, 3-9, 11-2, 12-2, 12-3, 12-12, 12-13, 12-15, 15-2, 17-3, 17-4, 17-7, 18-2, 18-3, 18-5, 19-2, 19-3, 19-8, 20-10 og 22-8.

1.7.3 Ikraftsetting. Overgangsbestemmelser

Det foreslås at lovendringene omtalt i proposisjonens kapitler 6 og 7 skal tre i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Det tas sikte på at endringene skal gjelde fra 1. oktober 2020. Endringene foreslås gitt virkning for krav som fremsettes etter lovens ikrafttredelse, og kan dermed i utgangspunktet gjøres gjeldende også for personer som har fått innvilget oppholdstillatelse før endringen trådte i kraft.

I Prop. 85 L (2016–2017) ble det foreslått at rett til ytelser etter de særskilte bestemmelsene for flyktninger skulle gjelde for krav om alderspensjon etter folketrygdloven kapitlene 19 og 20 fra personer født i 1956 eller tidligere, som ved lovens ikrafttredelse har vært medlemmer i folketrygden i minst 20 år etter fylte 16 år. Videre ble det foreslått at loven ikke skulle gis virkning for alderspensjon for personer som ved lovens ikrafttredelse allerede mottar uføretrygd etter de særlige reglene for flyktninger, er født i 1956 eller tidligere og som har vært medlemmer i folketrygden i minst 20 år etter fylte 16 år. Ved overgang til alderspensjon skulle disse få pensjon etter de særskilte bestemmelsene for flyktninger. Det samme skulle gjelde personer som har pensjon som gjenlevende ektefelle etter folketrygdloven § 17-5. Forslaget videreføres i proposisjonen her, men forskyves fra «1956» til «1959».

Det foreslås at personer som har fremsatt krav om uføretrygd etter ikrafttredelsestidspunktet, fullt ut omfattes av de nye reglene. De nye reglene gjøres ikke gjeldende for personer som allerede mottar uføretrygd, eller ved behandling av krav om uføretrygd som er satt frem før ikrafttredelsestidspunktet. Flyktninger vil fortsatt kunne ha rett til uføretrygd, men da etter de samme reglene som gjelder for alle andre.

1.7.4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det kan ta mange år før økninger eller reduksjoner i tilstrømningen av asylsøkere gir utslag på folketrygdens utgifter. Det antas derfor at den fulle effekten av tiltaket først vil inntreffe i 2060.

Tiltaket vil samlet gi en innsparing på om lag 1 mill. kroner i 2020 dersom ikrafttredelse 1. oktober 2020 legges til grunn. Grove anslag viser imidlertid at den årlige innsparingen i 2060 vil kunne være nær 3 mrd. kroner.

Enkelte av forslagene må ventes å gi noe merutgifter til økonomisk sosialhjelp.

Avvikling av særreglene for flyktninger vil ikke i seg selv føre til merarbeid ut over nødvendige endringer i

rutiner, rundskriv, vedtaksbrev mv. Det kreves kun enkelte justeringer i IKT-systemene.

En utvidelse av ordningen med supplerende stønad til også å omfatte uføre flyktninger vil imidlertid medføre en vesentlig økning i antall søknader om supplerende stønad. Dette vil medføre en merbelastning for saksbehandlingen som kan gi behov for økt bemanning.

De foreslåtte regelverksendringene medfører mer kostnader på 33 mill. kroner til administrative forberedelser og IKT-utvikling i Arbeids- og velferdsetaten.

1.8 Lovtekniske justeringer i folketrygdloven

1.8.1 Presisering av hva som menes med sykepeng grunnlag (folketrygdloven § 8-10)

I folketrygdloven § 8-10 første ledd står det at «sykepeng grunnlaget er den inntekten som sykepengene skal regnes ut etter».

Det foreslås å endre formuleringen i bestemmelsen slik at det kommer frem at sykepenger skal ytes etter et fastsatt sykepeng grunnlag i § 8-10 første ledd, og at endringen trer i kraft 1. januar 2020. Hvordan sykepeng grunnlaget skal fastsettes, fremgår av bestemmelsens øvrige ledd.

Endringen er en mindre lovteknisk justering for å rydde i begrepsbruken i loven slik at misforståelser unngås. Endringen har ingen administrative eller økonomiske konsekvenser.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 8-10.

1.8.2 Språklig endring fra sjømann til arbeidstaker på skip (folketrygdloven §§ 8-44, 8-47 og 23-4)

Fra 20. august 2013 ble lov av 30. mai 1975 nr. 18 sjømannsloven erstattet av lov av 21. juni 2013 nr. 102 om stillingsvern mv. for arbeidstakere på skip (skipsarbeidsloven).

På denne bakgrunn foreslås det å endre begrepet «sjømann» i folketrygdloven §§ 8-44, 8-47 og 23-4 til «arbeidstaker på skip» og at endringen trer i kraft 1. januar 2020. Forslaget er en ren lovteknisk presisering og har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven §§ 8-44, 8-47 og 23-4.

1.8.3 Oppretting av henvisning i folketrygdloven § 22-17 første ledd

Folketrygdloven § 22-17 gir regler om når det kan ytes renter ved etterbetaling av ytelser som gis etter loven. I bestemmelsens første ledd første punktum er det blant annet angitt at renter ytes i tilfeller som omfattes av folketrygdloven § 22-13 sjette ledd.

Ved lov 21. juni 2019 nr. 35 ble rekkefølgen i folketrygdloven § 22-13 femte til syvende ledd endret, jf. Prop. 75 L (2018–2019) og Innst. 278 L (2018–2019). Endringen trådte i kraft fra 1. juli 2019. Henvisningen i

§ 22-17 første ledd første punktum til § 22-13 sjette ledd skulle derfor samtidig ha blitt endret til syvende ledd, men dette ble ved en inkurie ikke gjort.

Det foreslås at henvisningen nå rettes opp, og at endringen trer i kraft 1. januar 2020. Forslaget er en ren lovteknisk rettelse og har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 22-17.

1.9 Endringer i trygderettsloven

1.9.1 Innledning

Trygderetten har siden 1997 hatt tre ledernivåer – leder, nestleder og avdelingsleder. Nestleder har også fungert som avdelingsleder. Ut over å være avdelingsleder har nestleder ikke hatt andre funksjoner enn å være leders stedfortreder. Organiseringen er modellert etter Oslo tingrett, som avviklet nestlederordningen for mange år siden.

Trygderetten vil i nærmeste fremtid gå over fra papirbasert saksbehandling til elektronisk saksbehandling. Det er i dag flere bestemmelser hvor det forutsettes at dokumenter undertegnes på papir. Det er derfor behov for å ta inn en bestemmelse om digital signatur i trygderettsloven.

Det vises til proposisjonens kapittel 9.2, der gjeldende rett er nærmere redegjort for.

1.9.2 Vurderinger og forslag

Hvordan Trygderetten skal være organisert, bør være opp til Trygderetten selv å bestemme. Det er heller ikke hensiktsmessig at departementet er gitt myndigheten til å bestemme hvor mange avdelinger Trygderetten skal ha.

Det foreslås på denne bakgrunn at lovfestingen av at Trygderetten skal ha en nestleder, tas ut av § 3. Videre foreslås det at hjemmelen til å bestemme at Trygderetten skal deles i avdelinger, tas ut av § 4.

Trygderetten skal gå over fra papirbasert saksbehandling til elektronisk saksbehandling. Det er derfor behov for å ta inn en bestemmelse om digital signatur i trygderettsloven, da underskrift på papir påført for hånd er til hinder for en heldigital saksbehandling.

Det vises til at domstolloven § 197 a ble endret ved lov 22. juni 2018.

Det foreslås at en tilsvarende ordlyd som er inntatt i domstolloven § 197 a annet ledd, tas inn som et nytt fjerde ledd i trygderettsloven § 31 Melding om kjennelse mv. Meningsinnholdet i trygderettslovens bestemmelser skal, så langt det passer, være det samme.

Det foreslås at de tre endringene trer i kraft 1. januar 2020.

Det vises til lovforslaget, trygderettsloven §§ 3, 4 og 31.

1.9.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslagene har begrensede økonomiske eller administrative konsekvenser.

Forslaget om elektronisk signatur vil kunne føre til bedre saksbehandling for Trygderetten og kan på sikt gi reduserte utgifter.

1.10 Avvikling av fire tilleggsstønader i arbeidsmarkedsloven

1.10.1 Innledning

I Prop. 1 S (2019–2020) er det lagt opp til at mottakere av tiltakspenger, på samme måte som personer med dagpenger under arbeidsløshet som deltar på arbeidsmarkdstiltak, bare bør kunne få dekket stønad til reiseutgifter i tillegg til livsoppholdsytelsen.

Det vises til proposisjonens kapittel 10.2, der gjeldende rett er nærmere redegjort for.

1.10.2 Vurderinger og forslag

Tiltaksdeltakere som ikke har opptjent rett til dagpenger under arbeidsløshet, bør ikke kunne få flere tilleggsstønader enn tiltaksdeltakere som har tjent opp rett til dagpenger. Det foreslås derfor at tilleggsstønadene som gis etter arbeidsmarkedsloven § 13 andre ledd til dekning av utgifter til læremidler, bolig, flytting og tilsyn av barn og andre familiemedlemmer, blir avviklet, og at endringen trer i kraft 1. januar 2020.

Den foreslåtte endringen berører ikke de tilleggsstønadene som kan gis til personer med nedsatt arbeidsevne som deltar i arbeidsrettede tiltak etter folketrygdloven § 11 A-4, og tilleggsstønadene som gis til enslige og gjenlevende som gjennomfører nødvendig utdanning etter folketrygdloven § 15-11, jf. §§ 16-9 og 17-9.

Det vises til lovforslaget, arbeidsmarkedsloven § 13.

1.10.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringen innebærer en reduksjon i utgiftene til tiltakspenger under kap. 634 post 76 på om lag 38,7 mill. kroner i 2020 og ytterligere 16 mill. kroner i 2021. Det er anslått en samlet utgiftsreduksjon på 54 mill. kroner under post 76 som følge av endringen.

Personer som på grunn av sykdom, skade eller lyte har fått nedsatt arbeidsevnen i en slik grad at han eller hun hindres i å beholde eller skaffe seg inntektsgivende arbeid, kan fylle vilkårene for tilleggsstønader etter bestemmelsene i folketrygdloven kapittel 11 A. Endringene i regelverket for tilleggsstønader som gis etter arbeidsmarkedsloven § 13, vil derfor føre til økte utgifter til tilleggsstønader etter folketrygdloven kapittel 11 A, som bevilges over kap. 2650 post 71. Det er anslått at endringen vil innebære en utgiftsøkning på posten på 7,7 mill. kroner i 2020. Helårseffekten er anslått til 11 mill. kroner.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Elise Bjørnebekk-Waagen, Lise Christoffersen, Arild Grande og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Margret Hagerup, Heidi Nordby Lunde og Kristian Tonning Riise, fra Fremskrittspartiet, Helge André Njåstad og lederen Erlend Wiborg, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Sosialistisk Venstreparti, Solfrid Lerbrekk, fra Venstre, Terje Breivik, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Sigbjørn Toskedal, viser til at proposisjonen er en samleproposisjon som inneholder forslag til endringer i folketrygdloven, trygderettsloven, arbeidsmarkedsloven og lov om supplerende stønad til personer med kort botid i Norge som følger av forslag som er fremmet i Prop. 1 S (2019–2020) Statsbudsjettet. Videre inneholder proposisjonen også noen mindre forslag til endringer i trygderettsloven og enkelte tekniske endringer i folketrygdloven.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, mener at å sikre velferdsstatens bærekraft for fremtiden er en av våre viktigste oppgaver. Derfor har det vært og vil være nødvendig å justere, endre eller fjerne ytelser og ordninger på et faktabasert grunnlag når det viser seg at disse enten ikke fungerer etter intensjonen eller over tid har blitt erstattet av andre ytelser eller tjenester eller har mistet sin funksjon. Dette øker velferdsstatens evne til å ta vare på de som trenger den mest. Det er usosialt å opprettholde eller utvide ordninger som ikke fungerer eller ikke lenger er relevante, da dette ikke bare svekker velferdsstatens økonomiske fundament, men også svekker kvaliteten og innholdet av hjelpen velferdsstaten er ment å gi. I statsbudsjettet for 2020 setter flertallet av 444 mrd. kroner til folketrygden. Til sammenligning var utgiftene til folketrygden på 369 335,8 mrd. kroner i saldert budsjett 2013, som var det siste budsjettåret regjeringen Stoltenberg satt.

Flertallet viser til at i Sintefs evaluering av arbeidsavklaringspenger fra 2015 (Mandal m.fl. 2015) pekes det på at innføringen av arbeidsavklaringspenger medførte at nye grupper oppfyller vilkårene sammenlignet med de tre forutgående ordningene, attføringspenger, rehabiliteringspenger og tidsbegrenset uførestønad. Blant annet gjelder dette unge mennesker uten tidligere arbeidsinntekt, og uten at det ble stilt krav til en forutgående periode med minst 50 pst. nedsatt arbeidsevne. Målsettingen med innføring av arbeidsavklaringspenger var redusert varighet på stønadsløpet og raskere overgang til arbeid. Bakgrunnen for endringene i ordningen med arbeidsavklaringspenger fra 2018 viste at disse målene ikke i tilstrekkelig grad var nådd.

Flertallet viser til NOU 2019:7 «Arbeid og inntektssikring – Tiltak for økt sysselsetting», der Sysselsetningsutvalget peker på at minsteytelsen for arbeidsavklaringspenger i aldersgruppen 18–24 år gir denne gruppen en vesentlig høyere inntekt enn gjennomsnittet for andre i samme aldersgruppe som ikke mottar trygd. Dermed kan ytelsen bli et rullebånd ut av arbeidslivet, slik seniorforsker Simen Markussen ved Frischsen-teret beskrev ordningen i Dagsavisen 8. juni 2016. Dette var også bakgrunnen for at Nav i 2016 foreslo å endre ytelsen for arbeidsavklaringspenger til unge under 25 år til omtrent samme beløp som unge på kvalifiseringsprogrammet og tilbakeføre hele innsparingen for dette til Nav, slik at de kan gi bedre og tettere oppfølging til unge på AAP. Målet er å hjelpe flere tilbake eller inn i aktivitet eller arbeid for å forebygge et liv i utenforskap og fattigdom og samtidig avklare de som skal ha en inntektssikring gjennom uføretrygd så raskt som mulig. Endringen vil kun gjelde nye tilfeller, og disse vil ha en ytelse som er lik ytelsen til personer i samme aldersgruppe som er på kvalifiseringsprogrammet eller introduksjonsprogrammet. Forslagene må ses i sammenheng med forslaget i Prop. 1 S (2019–2020) om styrket oppfølging av unge mottakere av arbeidsavklaringspenger ved at budsjetteffekten av lovendringene i 2020 benyttes til en tilsvarende økning i driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten.

Flertallet mener derfor at de foreslåtte endringene i arbeidsavklaringspenger er et nødvendig grep og i tråd med anbefalingene fra kompetansemiljøer og arbeidslivsforskning.

Flertallet viser til at det i tillegg foreslås å avvikle folketrygdlovens særskilte bestemmelser for flyktninger. Videre foreslås en generell heving av botidskravet for rett til ulike trygdeytelser fra tre til fem år. Samtidig utvides ordningen med supplerende stønad til å omfatte uføre personer med flyktningstatus. Dermed ivaretas flyktninger som har en slik alder eller helsetilstand at deltakelse i arbeidslivet ikke er realistisk.

Flertallet viser til at stønad til blant annet teksttelefon oppheves, da disse ikke lenger produseres, selv om det fortsatt foretas noe reparasjon av de få som finnes.

Flertallet mener at det er usosialt å la være å endre velferdsstatens innretninger dersom man ser at de ikke virker etter hensikten eller ikke lenger er relevante. Det er ikke sosialt å opprettholde, utvide eller uthule ordninger slik at knappe ressurser blir brukt på andre enn det ordningen er ment for. Det svekker tiltakene, fordi de blir brukt på andre enn tiltakene var tilpasset til. Det svekker Nav, fordi ressursene ment for noen må brukes på flere. Og ikke minst svekker det tilliten til velferdsstaten vår.

Flertallet viser til at i forbindelse med utvidelsen av pleiepenger i 2017 ble retten til pleiepenger i en over-

gangperiode når barnet dør, ikke videreført. Før reformen hadde foreldre som hadde mottatt ugraderte pleiepenger sammenhengende i minst tre år, rett til fortsatte pleiepenger i tre måneder dersom barnet døde. Denne retten ble ved en inkurie opphevet i 2017, men ble derfor heller ikke omtalt i Prop. 48 L (2016–2017). Disse foreldrene har siden måttet søke om sykepenger på linje med andre foreldre som mister barn i sykdom eller ulykke, noe enkelte foreldre har opplevd som en tilleggsbelastning.

Flertallet viser til forslag om gjeninnføring av rett til pleiepenger etter barnets død for de som har mottatt pleiepenger sammenhengende i mer enn tre år, og at det videre innføres en ny rett til pleiepenger i inntil seks uker for de som har hatt pleiepenger i mindre enn tre år.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener det er svært alvorlig at ordningen med rett til å beholde pleiepenger i tre måneder hvis barnet dør, ble fjernet i 2017, og at endringen ikke ble omtalt i høringen eller lovproposisjonen.

Disse medlemmer minner om at når foreldre mister et barn, er det viktig at systemene rundt er så forutsigbare og gode som mulig.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til at foreldre som mottar pleiepenger og har innrettet seg etter dette, vil kunne ha en svakere tilknytning til arbeidslivet enn foreldre som ikke har vært ute av arbeidslivet med pleiepenger, for eksempel i tilfeller med dødsfall som følge av plutselige hendelser. Noen kan være i langvarig permisjon, og noen vil ikke ha et løpende arbeidsforhold å gå tilbake til, men må søke nytt arbeid når pleiesituasjonen opphører. Denne gruppens mulighet til å tilpasse seg den nye situasjonen og inntektsbortfallet kan derfor være mer begrenset.

Flertallet viser til at det vil være store individuelle variasjoner med hensyn til hvor lang tid den enkelte vil trenge før man er i stand til å arbeide etter at barnet dør. Det er derfor lite hensiktsmessig å regulere overgangperioden på bakgrunn av en skjønnsmessig vurdering av når man anser den enkelte i stand til å begynne å arbeide igjen. Den tidligere bestemmelsen kunne oppleves urimelig for dem som mistet barnet sitt før de hadde mottatt pleiepenger i tre år, og for dem som hadde hatt pleiepenger i minst tre år, men som i en stabil periode hadde latt barnet være i barnehage/skole mens foreldrene arbeidet. Flertallet foreslår derfor nå en todelte løsning.

Flertallet foreslår å gjeninnføre bestemmelsen som gjaldt frem til 1. oktober 2017, slik at alle som har mottatt fulle pleiepenger i minst tre år, vil få pleiepen-

ger i en overgangperiode på opptil tre måneder etter at barnet dør. Dette vil ivareta de foreldrene som har vært lenge utenfor arbeidslivet, og som derfor antas å ville trenge mer tid til å tilpasse seg en ny tilværelse.

I tillegg foreslår flertallet at alle som mottar pleiepenger på det tidspunktet barnet dør, men som ikke har mottatt fulle pleiepenger i minst tre år, skal ha rett til pleiepenger i en overgangperiode på seks uker. Dette vil altså gjelde uavhengig av hvor lenge man har mottatt pleiepenger, og om man har mottatt fulle eller graderte pleiepenger. Dette er samme periode som foreldrepenger utbetales dersom barnet dør mens foreldrene mottar dette (folketrygdloven § 14-9). Forslaget innebærer en harmonisering av regelverket for pleiepenger og foreldrepenger når barnet dør. Det er den ytelsen foreldrene mottar ved dødsfallet, som forlenges, slik at dersom utbetaling av foreldrepenger er utsatt som følge av utbetaling av pleiepenger, er det pleiepengene som forlenges.

Flertallet foreslår dermed både en gjeninnføring av den gamle ordningen og samtidig en betydelig utvidelse av personkretsen som vil kunne motta pleiepenger når barnet dør. På denne måten vil alle som mottar pleiepenger når barnet dør, få en rimelig overgangperiode med pleiepenger. Dersom medlemmet i løpet av denne perioden har arbeidsinntekt, graderes pleiepengene mot arbeidsinntekten. Foreldre som etter overgangperioden på tre måneder eller seks uker er arbeidsuføre, vil kunne ha rett til sykepenger etter vanlige regler.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endring:

§ 9-10 nytt fjerde ledd skal lyde:

Dersom barnet dør i stønadsperioden, ytes det pleiepenger i opptil 30 stønadsdager (seks uker). Til den som har mottatt fulle pleiepenger i minst tre år ytes det pleiepenger i opptil tre måneder. Ved eventuell arbeidsinntekt i denne perioden graderes pleiepengene mot arbeidsinntekten.»

Flertallet foreslår at endringen trer i kraft 1. januar 2020, jf. tilrådingen V, punkt 1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti ser med uro på regjeringen Solbergs kutt i ytelser som skal være med på å gjøre hverdagen enklere og tryggere for innbyggerne i Norge. Disse medlemmer mener at velferdsstatens verdifundament er ideen om at alle mennesker skal ha lik rett og mulighet til å delta i samfunnet. Disse medlemmer mener regjeringen gjennom flere usosiale kutt i perioden 2013–2019 har minsket velferdsstatens evne til å gi alle lik

mulighet til å delta i samfunnet på like vilkår. Disse medlemmer mener det er en tydelig trend fra denne regjeringen hvor de reduserer statens bidrag til å hjelpe mennesker i utsatte posisjoner samtidig som de lempet mer av det økonomiske ansvaret over på kommunene. Disse medlemmer mener forslagene om å redusere arbeidsavklaringspenger for unge uføre er et dårlig tiltak.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine merknader i Innst. 15 S (2019–2020):

«Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett for 2020 hvor man øker kap. 605 post 1 med 83 mill. kroner til styrket oppfølging av unge på arbeidsavklaringspenger og uføretrygd.»

Disse medlemmer viser også til sine merknader i Innst. 15 S (2017–2018):

«Disse medlemmer foreslår også at det settes i gang en aktivitets- og jobbreform for unge på gradert uføretrygd for direkte å motvirke den bekymringsfullt store økningen i antallet unge uføre. Reformen skal inneholde bedre planlegging, oppfølging og gjennomføring av ordningen med arbeidsavklaringspenger slik at flere kommer tilbake i arbeid, økt bruk av gradert uføretrygd med tiltak for at personer med gradert uføretrygd skal få brukt sin arbeidskapasitet. Disse medlemmer mener Nav skal få et overordnet ansvar for å sikre at det finnes jobber tilpasset denne gruppen både i offentlig og privat sektor, samt at kommunene i tillegg skal få en plikt til å sikre at denne gruppen får jobb. Kommunenes merkostnader til ordningen skal dekkes inn, og Disse medlemmer mener reformen først skal innføres for personer født i eller etter 1990, og viser til forslag under kap. 2655 om å gjennomføre en aktivitetsreform med jobbgaranti for unge på gradert uføretrygd.»

Disse medlemmer mener dette er bedre tiltak for å sikre at flere unge som er mottakere av arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd, kommer tilbake til arbeidslivet. Disse medlemmer viser til at disse forslagene ble nedstemt i Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen foreslår å redusere minsteytelsen for mottakere av arbeidsavklaringspenger under 25 år. Ytelsen kuttes fra 2 G til 2/3 av 2 G, noe som gir en årlig ytelse på 130 000 kroner for unge på arbeidsavklaringspenger under 25 år. I tillegg foreslås det å avvike ung ufør-tillegget for alle nye mottakere av arbeidsavklaringspenger uavhengig av alder. Disse medlemmer mener denne endringen fører seg inn i rekken av regjeringens sosiale kutt og frykter at flere unge under 25 år må søke sosialhjelp. Disse medlemmer mener endringen skyver folk lenger vekk fra arbeidslivet og bidrar til økonomisk utrygghet for den enkelte. Disse medlem-

mer vil understreke at kutt i ytelse ikke får flere i arbeid.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets og Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2020, hvor man øker kap. 2561 post 70 med 119 mill. kroner. Dette skal gå til reversering av regjeringens kutt i minsteytelsen for mottakere av arbeidsavklaringspenger under 25 år og stoppe avviklingen av ung ufør-tillegget for alle nye mottakere av arbeidsavklaringspenger.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative statsbudsjett for 2020, der disse medlemmer går imot heving av botidskravet for rett til visse trygdeytelser (jf. Prop. 10 L (2019–2020), kap. 6). Det samme gjelder avvikling av folketrygdens særskilte bestemmelser for flyktninger angående rett til visse trygdeytelser. Dermed faller også begrunnelsen for utvidelse av ordningen med supplerende stønad bort (jf. Prop. 10 L (2019–2020), kap. 7).

Disse medlemmer viser til sine merknader i Innst. 15 S (2019–2020) til statsbudsjettet for 2020:

«Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative statsbudsjett for 2020, hvor man reduserer kap. 667 post 70 med 3 mill. kroner, siden Arbeiderpartiets forslag om verken å øke botidskravet i folketrygden fra tre til fem år eller avvike de særskilte bestemmelsene for flyktninger, innebærer at det ikke er nødvendig å erstatte uføretrygd med supplerende stønad.

Disse medlemmer viser til Stortingets behandling 8. juni 2017 av Prop. 85 L (2016–2017), jf. Innst. 368 L (2016–2017) om endringer i folketrygdloven, kontantstøtteleven og lov om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg (ny inntektssikring for eldre og uføre flyktninger og endrede botidskrav for rett til visse ytelser), der tilsvarende forslag bare fikk støtte fra Høyre og Fremskrittspartiet, mens Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne stemte imot.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2020, hvor man gikk imot regjeringens forslag om å redusere minsteytelsen for mottakere av arbeidsavklaringspenger under 25 år samt forslaget om å avvike ung ufør-tillegget for alle nye mottakere av arbeidsavklaringspenger uavhengig av alder. Dette medlem går derfor imot lovforslag om endringer av folketrygdloven §§ 11-20 og 11-21. Dette medlem viser til Senterpartiets merknader i Innst. 15 S (2019–2020) for nærmere grunngivelse.

Dette medlem går videre imot romertallsforslag IV og lovforslag om endringer i folketrygdloven som følger av heving av botidskravet for rett til alderspensjon, ytelser til gjenlevende ektefelle, barnepensjon, uføretrygd, arbeidsavklaringspenger og stønad til enslig mor eller far fra tre til fem år. Dette medlem viser ellers til Senterpartiets merknader i Innst. 15 S (2019–2020).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at flere av forslagene som fremmes i Prop. 10 L (2019–2020), bidrar til å svekke folks rettigheter i folketrygdloven. Dette medlem mener regjeringens kutt og innstramminger i folks rettigheter har bidratt til at sikkerhetsnettet i den norske velferden har blitt dårligere. Dette medlem viser til egne merknader om forslagene i Innst. 15 S (2019–2020).

Dette medlem viser til at regjeringen i proposisjonen foreslår å oppheve noen formål med grunnstønadordningen. Regjeringen forslår å fjerne rett til grunnstønad ved bruk av proteser, støttebandasjer o.l. Dette medlem mener endringen ikke er godt nok utredet, og er bekymret for hva dette vil kunne bety for de som er avhengig av slikt utstyr.

Dette medlem mener også at forslaget om avviklingen av tilleggsstønad til pleie og tilsyn av andre familiemedlemmer enn barn ikke er godt nok begrunnet.

Dette medlem mener det er feil å avvikle adgangen dagpengemottakere har til å motta tiltakspenger i stedet for dagpenger mens vedkommende deltar i arbeidsmarkedstiltak. Dette medlem mener også det er alvorlig at regjeringen vil kutte tilleggsstønader i arbeidsmarkedsloven til mottakere av tiltakspenger.

Dette medlem viser til egne merknader om dette i Innst. 15 S (2019–2020):

«Dette medlem mener regjeringens forslag til innstramminger i ordningen med tiltakspenger vil ramme en gruppe som allerede har svært lite. Dette medlem viser til det er svært alvorlig at regjeringen vil fjerne muligheten til å få dekket tilleggsstønader til dekning av ekstraavgifter knyttet til deltakelse i tiltaket. Det er også alvorlig at regjeringen legger opp til at tiltaksdeltakere må benytte dagpengerettigheter før ev. overgang til tiltakspenger.»

Dette medlem er imot regjeringens forslag om å avvikle folketrygdens særskilte bestemmelser for flyktninger angående rett til visse trygdeytelser. Det er svært alvorlig at personer med flyktningstatus ikke lenger skal ha mulighet til fulle minsteytelse, herunder garanti-pensjon.

Dette medlem viser til egne merknader om dette i Innst. 15 S (2019–2020):

«Særordningene for flyktninger i trygderegelverket ble innført nettopp i erkjennelsen av at mange bærer på traumer og skader som gjør at det er umulig å komme i arbeid og oppfylle kravene. Derfor har personer med flyktningstatus vært unntatt botidskravet og får rett til full minstepensjon uansett alder ved ankomst til Norge.

Dette medlem mener det er svært alvorlig at flyktninger får dårligere 8 muligheter til en trygg pensjonstid og at regjeringen vil øke kravet til botid for en rekke ytelser i folketrygden fra tre til fem år. Regjeringens forslag vil føre til at flyktninger i stedet for trygd og pensjon skal få behovsprøvde ytelser eller være henvist til økonomisk sosialhjelp. I utgangspunktet skal ytelsen til

flyktninger holde samme nivå som minstepensjonen fra folketrygden, men vil bli avkortet krone-for-krone mot andre inntekter og sparepenger mottakeren og ektefellen har.

Uten rett til uførepensjon eller alderspensjon, vil flyktninger som ikke kan arbeide, havne i en svært sårbar økonomisk situasjon.

Supplerende stønad skal behovsprøves mot familiens øvrige inntekt og eventuell formue. Det legges opp til en ordning hvor det kun innvilges supplerende stønad for ett år av gangen. Dette vil gi flyktningene en usikker økonomisk situasjon. Når ytelsen også skal behovsprøves mot formue, vil det gjøre det umulig for flyktninger som bor lenge i landet å på sikt spare opp nok penger til egen bolig.

Dette medlem viser til at regjeringspartiene øker botidskravet fra tre til fem år for en rekke ytelser i folketrygdloven. Det er ingen grunn til å øke botiden for å kunne motta disse grunnleggende ytelsene. Dette er i utgangspunktet strengt behovsprøvde ordninger. Arbeidsavklaringspenger og uføretrygd går til de som er for syke til å arbeide (helt eller delvis). Og stønad til enslige foreldre, altså overgangsstønaden, vet vi at i stor grad går til unge alenemødre der mange har innvandrerbakgrunn. At disse alenemødrene nå må vente to år til før de kan komme på overgangsstønad kommer til å sette disse familiene i fattigdomsskapende venterom.»

Dette medlem mener det er bra at regjeringen vil gi foreldre som mister barnet sitt, fortsatt rett til pleiepenger etter barnets død. Men dette medlem mener det er feil å innføre en todelt ordning for foreldrene. Alle foreldre som opplever å miste sitt barn, bør få muligheten til å beholde pleiepenger i tre måneder.

Dette medlem viser til egne merknader i Innst. 15 S (2019–2020):

«Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener alle mottakere av pleiepenger som opplever at barnet dør må ha rett til fortsatt ytelse i tre måneder etter barnets død. Dette medlem viser til lovforslag fra Audun Lysbakken, Karin Andersen, Solfrid Lerbekk, Solveig Skaugvoll Foss i Representantforslag 11 L (2019–2020) om umiddelbar innføring av fortsatt rett til pleiepenger i perioden etter barnets død. Her fremmes lovforslag om sikre at alle som har rett på pleiepenger skal få dette i tre måneder etter barnets død uavhengig av hvor lenge de har mottatt ytelsen. Dette medlem viser til signaler fra regjeringen om å gjeninnføre en ordning med en todelt ordning med pleiepenger etter barnets død, der de som har hatt pleiepenger i over tre år når barnet dør, skal få beholde pleiepenger i tre måneder etter barnets død. Samtidig skal de som har hatt pleiepenger i under tre år, kun få beholde pleiepenger i seks uker etter barnets død. Dette medlem vil advare mot å gjeninnføre en todelt ordning. Det er viktig at alle som mottar pleiepenger får beholde dette i tre måneder når barnet dør.»

Dette medlem viser til at tall fra Nav viser at det døde 126 barn i 2017 hvor foreldre hadde mottatt pleiepenger i forkant av dødsfallet. En del av disse mistet altså pleiepengene sine samme dag som barnet døde. Tall fra Finansdepartementet viser at det er 86 personer som har fått stopp i utbetalingen av pleiepenger på dødsda-

toen til barnet i perioden 1. oktober 2017 og ut 2018. Pleiepengene til disse mottakerne ble utbetalt i tilknytning til 59 barn. Ifølge rapporten Arbeid og velferd nr. 2-2018, Navs støtteordninger for syke barn – hva vet vi om barna og deres foreldre? er svært alvorlig og livstruende sykdom eller skade den viktigste årsaken til at foreldre tar ut pleiepenger. Dette medlem viser til at reglene om pleiepenger omfatter få personer, men at det kan utgjøre en stor forskjell for de det gjelder.

Gjennom hele 2000-tallet har andelen personer registrert med dette kriteriet utgjort mellom 85 og 90 pst. av pleiepengemottakerne. I samme rapport kommer det frem at kun 1,3 pst. av personer som mottok pleiepenger for pleie av svært alvorlig syke barn, hadde pleiepenger i en periode på over 3 år i perioden 2010–2016. Ifølge Nav mottok kun 34 personer pleiepenger etter at barnet deres døde i 2017. For 80 pst. ble pleiepengene avsluttet etter 1 måned etter dødsfall og for resten 2–3 måneder etter dødsfallet. Dette medlem viser til at disse tallene viser at ordningen omfatter få personer, men at den kan utgjøre en stor forskjell for de det gjelder. Nav har ikke tall for dette bakover i tid.

Dette medlem vil understreke at når foreldre mister et barn, er det viktig at systemene rundt er så forutsigbare og gode som mulig. Dette medlem mener derfor retten til å motta pleiepenger i perioden rett etter barnets død må gjeninnføres, men at den må gjelde likt for alle foreldre. En slik ordning kan ikke skille mellom de som har mottatt pleiepenger i over tre år, og de som har mottatt pleiepenger kortere enn dette. Dette medlem viser til at alle mottakere av pleiepenger som opplever at barnet dør, må ha rett til fortsatt ytelse i tre måneder etter barnets død.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endring:

§ 9-10 nytt fjerde ledd skal lyde:

Dersom barnet dør i stønadsperioden, ytes det pleiepenger i opptil tre måneder etter dødsfallet. Ved eventuell arbeidsinntekt i denne perioden graderes pleiepengene mot arbeidsinntekten.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2020.»

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endring:

§ 9-10 nytt fjerde ledd skal lyde:

Dersom barnet dør i stønadsperioden, ytes det pleiepenger i opptil tre måneder etter dødsfallet. Ved eventuell arbeidsinntekt i denne perioden graderes pleiepengene mot arbeidsinntekten.

II

Loven trer i kraft 1. januar 2020.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, med unntak av § 9-10 nytt fjerde ledd, som fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i folketrygdloven og enkelte andre lover

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

Kapittel 1 innholdsfortegnelsen sjuende strekpunkt oppheves.

Nåværende åttende, niende og tiende strekpunkt blir sjuende, åttende og niende strekpunkt.

§ 1-7 oppheves.

§ 3-2 sjette ledd oppheves.

§ 3-3 sjuende ledd oppheves. Nåværende åttende ledd blir sjuende ledd.

§ 3-9 tredje ledd tredje punktum oppheves.

§ 6-3 første ledd bokstavene d og e oppheves.

§ 8-10 første ledd skal lyde:

Sykepengene ytes etter et fastsatt sykepengegrunnlag.

§ 8-44 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) Det kan ytes sykepenger til et medlem som er arbeidsufør som *arbeidstaker på skip*, selv om vedkommende ikke ellers er arbeidsufør.

§ 8-47 tredje ledd bokstav b skal lyde:

- b) da en *arbeidstaker på skip* i utenriksfart avspaserer opparbeidet fritid,

§ 8-49 tredje ledd oppheves. Nåværende fjerde til sjette ledd blir tredje til femte ledd.

§ 9-10 nytt fjerde ledd skal lyde:

Dersom barnet dør i stønadsperioden, ytes det pleiepenger i opptil 30 stønadsdager (seks uker). Til den som har mottatt fulle pleiepenger i minst tre år ytes det pleiepenger i opptil tre måneder. Ved eventuell arbeidsinntekt i denne perioden graderes pleiepengene mot arbeidsinntekten.

I kapittel 11 skal innholdsfortegnelsen sjuende strekpunkt lyde:

- beregning av arbeidsavklaringspenger står i §§ 11-19 og 11-20

§ 11-2 tredje ledd oppheves.

§ 11-20 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

For medlem under 25 år er minste årlige ytelse 2/3 av to ganger grunnbeløpet.

§ 11-21 oppheves.

§ 11 A-4 andre ledd bokstav d skal lyde:

- d) nødvendige utgifter til *barnetilsyn* i forbindelse med utredning eller gjennomføring av et arbeidsrettet tiltak,

§ 12-2 andre ledd oppheves. Nåværende tredje og fjerde ledd blir andre og tredje ledd.

§ 12-3 tredje ledd skal lyde:

Uføretrygd etter § 12-2 *andre* og *tredje* ledd om unntak fra medlemskap i folketrygden fram til uføretidspunktet beholdes bare så lenge vedkommende er medlem i folketrygden. Det samme gjelder uføretrygd på grunnlag av § 12-13 tredje ledd om uføretrygd til unge *uføre*.

§ 12-12 fjerde og femte ledd skal lyde:

Når vilkåret om forutgående medlemskap oppfylles etter § 12-2 *andre* ledd, regnes framtidig trygdetid tidligst fra det tidspunktet vedkommende sist ble medlem i folketrygden. Tidsrommet fram til dette tidspunktet regnes som opptjeningstid.

Framtidig trygdetid medregnes ikke når uføretrygd gis etter § 12-2 *tredje* ledd.

§ 12-13 fjerde ledd andre punktum oppheves.

§ 12-15 andre ledd andre punktum oppheves. Nåværende tredje punktum blir andre punktum.

§ 15-2 andre ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir andre ledd.

§ 15-11 første ledd bokstav d skal lyde:

- d) nødvendige utgifter til tilsyn for *barn* i forbindelse med *utredning* eller gjennomføring av utdanningen,

§ 15-11 tredje ledd skal lyde:

Stønad til tilsyn for *barn* etter første ledd bokstav d) kan også gis til et medlem som står tilmeldt *Arbeids- og velferdsetaten* som reell arbeidssøker etter § 15-6 første ledd bokstav b).

§ 17-3 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) *hadde oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28* og var medlem i trygden.

§ 17-3 tredje ledd skal lyde:

Vilkåret i første ledd gjelder ikke når den gjenlevende *har oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28* og er medlem i trygden.

§ 17-4 fjerde ledd bokstav c andre punktum skal lyde:

Det samme gjelder pensjon eller overgangsstønad til *en person* som *har oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28* og som får pensjonen beregnet på grunnlag av bestemmelsene i § 17-7 *andre* og *fjerde* ledd.

§ 17-7 andre ledd skal lyde:

Grunnpensjonen fastsettes på grunnlag av den avdødes trygdetid etter bestemmelsene i §§ 3-2 og 3-7. *En person som har oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28 og er medlem i trygden, får full grunnpensjon uten hensyn til bestemmelsene om trygdetid.*

§ 17-7 fjerde ledd skal lyde:

Særtillægget fastsettes etter bestemmelsene i § 3-3. *En person som har oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28 og er medlem i trygden, får fullt særtilllegg uten hensyn til bestemmelsene om trygdetid.*

§ 18-2 tredje ledd skal lyde:

Vilkåret i første ledd gjelder ikke når barnet eller en av foreldrene *er innvilget oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28* og er medlem i trygden.

§ 18-3 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Det samme gjelder barnepensjon etter unntaksbestemmelsene for *personer som er innvilget oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28*, og tilleggspensjon som etter § 18-5 andre ledd gis til foreldreløse barn på grunnlag av

bestemmelsene for unge uføre i §§ 3-22 og 12-3 tredje ledd.

§ 18-5 første og andre ledd skal lyde:

Dersom en av foreldrene er død, skal pensjonen for det første barnet utgjøre 40 pst. av grunnbeløpet. Pensjonen for hvert av de øvrige barna utgjør 25 pst. av grunnbeløpet. Hvis den gjenlevende av foreldrene får eller ville ha fått redusert pensjon på grunn av manglende trygdetid, blir barnepensjonen tilsvarende redusert. *Dersom en av foreldrene eller barnet er innvilget oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28 og barnet er medlem i trygden, gis det full pensjon uten hensyn til bestemmelsene om trygdetid i kapittel 3.*

Dersom begge foreldrene er døde, skal pensjonen for det første barnet utgjøre samme beløp som pensjon til gjenlevende ektefelle, se §§ 17-7 og 17-12. Pensjonen beregnes på grunnlag av farens eller morens opptjening og skal svare til det største av de to beløpene. Pensjonen for det neste barnet utgjør 40 pst. av grunnbeløpet, og pensjonen for hvert av de øvrige barna utgjør 25 pst. av grunnbeløpet. Hvis grunnpensjonen til det første barnet er redusert på grunn av manglende trygdetid, blir barnepensjonen til de øvrige barna tilsvarende redusert. *Dersom en av foreldrene eller barnet er innvilget oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28 og barnet er medlem i trygden, gis det full grunnpensjon og fullt særtillegg uten hensyn til bestemmelsene om trygdetid i kapittel 3.*

§ 19-2 andre ledd skal lyde:

Vilkåret om fem års trygdetid i første ledd gjelder ikke for

- a) den som ved fylte 67 år hadde rett til uføretrygd ved yrkesskade, og
- b) den som fyller vilkårene for rett til pensjon i §§ 17-3 og 17-4 og i enten § 17-5 eller § 17-10.

§ 19-3 fjerde ledd andre punktum oppheves.

§ 19-8 sjuende ledd oppheves. Nåværende åttende og niende ledd blir sjuende og åttende ledd.

§ 20-10 fjerde ledd skal lyde:

Den som ved fylte 67 år mottok uføretrygd på grunn av yrkesskade, får full garantipensjon uten hensyn til bestemmelsene om trygdetid i første og andre ledd, for så vidt gjelder den del av alderspensjonen som tilsvarer uføregraden på grunn av yrkesskaden.

§ 20-10 femte ledd andre punktum oppheves.

I følgende bestemmelser skal tallordet «tre» endres til «fem»:

§ 3-2 andre ledd første punktum, § 3-5 femte ledd, § 3-8 andre ledd første punktum, § 11-2 første ledd før-

ste punktum, § 12-2 første ledd første punktum og tredje ledd, § 12-12 sjuende ledd, § 12-17 første ledd bokstav a, § 15-2 første ledd, § 16-2 første ledd, § 17-3 første ledd bokstav a og b, § 18-2 første ledd bokstav a og b, § 19-2 første ledd, § 19-8 første ledd første punktum, § 20-10 første ledd fjerde punktum og andre ledd første punktum.

§ 22-8 sjuende ledd skal lyde:

Når det er utbetalt stønad etter lov 29. april 2005 nr. 21 om supplerende stønad til personar med kort butid i Noreg, og det etterbetales alderspensjon eller uføretrygd fra folketrygden, skal etterbetalingen reduseres med det beløp som svarer til utbetalt supplerende stønad for samme tidsrom.

§ 22-17 første ledd første punktum skal lyde:

Det ytes renter ved etterbetaling i medhold av § 22-13 syvende eller § 22-14 fjerde ledd og ved etterbetaling når Arbeids- og velferdsetaten av eget tiltak retter ytelser som er gitt med for lavt beløp.

§ 23-4 skal lyde:

Stortinget kan gi, eller overlate til departementet å gi, særlige bestemmelser om avgifter og tilskott for visse grupper, herunder frivillige medlemmer i utlandet og utenlandske arbeidstakere som er ansatt på norske skip i utenriksfart.

II

I lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd skal lyde:

Trygderetten skal ha en leder og så mange andre faste medlemmer som Kongen bestemmer. Disse medlemmer utnevnes av Kongen.

§ 4 skal lyde:

§ 4 *Arbeidsordning og administrasjon*

Kongen kan fastsette nærmere regler om rettens arbeidsordning og administrasjon.

§ 31 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Kreves det med hjemmel i denne lov underskrift på dokumenter som skal kommuniseres elektronisk, er elektronisk signering likestilt med underskrift når den tekniske løsningen som benyttes sikrer notoritet for signaturen. Det samme gjelder der det med hjemmel i denne lov kreves underskrift på rettens skriftlige avgjørelser.

III

I lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkeds-tjenester skal § 13 andre ledd lyde:

Det kan gis stønad til reiseutgifter til deltakere i arbeidsmarkedstiltak som mottar tiltakspenger etter første

ledd, dagpenger under arbeidsløshet etter folketrygdloven kapittel 4 eller kvalifiseringsstønad etter sosialtjenesteloven kapittel 4. Reisesstønad kan også gis til tiltaksdeltakere som ikke får utbetalt tiltakspenger fordi de er innsett i fengsel. Departementet kan gi forskrifter om vilkårene for og størrelsen på reisesstønaden.

IV

I lov 29. april 2005 nr. 21 om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1 *Formålet med lova*

Formålet med lova er å garantere ei minste samla inntekt for personar som har fylt 67 år og uføre flyktningar med låge eller ingen ytingar frå folketrygda på grunn av kort butid i Noreg.

§ 2 nytt første ledd skal lyde:

Med flyktning meiner ein i lova her ein person som har opphaldsløyve etter utlendingslova § 28. Med ufør flyktning meiner ein i lova her ein flyktning som ikkje har fylt 67 år og som fyller vilkåra i folketrygdlova §§ 12-4 til 12-7.

Nåværende første, andre og tredje ledd blir andre, tredje og nytt fjerde ledd.

§ 3 første ledd skal lyde:

Supplerande stønad vert gitt til personar som er busette i Noreg og som anten har fylt 67 år eller er uføre flyktningar. Ein person vert rekna som busett dersom han eller ho er registrert i folkeregisteret og har norsk statsborgarskap, eller med heimel i utlendingslova har fått permanent opphaldsløyve eller mellombels opphaldsløyve som gir grunnlag for permanent opphaldsløyve.

§ 5 skal lyde:

§ 5 *Full supplerande stønad*

Full supplerande stønad til personar som har fylt 67 år, skal svare til

- a) minste pensjonsnivå med høg sats for einslege stønadstakarar og for stønadstakarar med ektemake som ikkje har fylt 67 år, og som ikkje er ufør flyktning,
- b) minste pensjonsnivå med ordinær sats for stønadstakarar med ektemake som har fylt 67 år, eller som er ufør flyktning, og for stønadstakarar som deler bustad med sine vaksne barn eller andre vaksne, utan at forholdet mellom dei vert definert som ekteskapsliknande (bufellesskap).

Full supplerande stønad til uføre flyktningar skal svare til

- a) minste årlege yting for uføretrygd med høg sats for einslege stønadstakarar og for stønadstakarar med

ektemake som ikkje har fylt 67 år, og som ikkje er ufør flyktning,

- b) minste årlege yting for uføretrygd med ordinær sats for stønadstakarar med ektemake som har fylt 67 år eller som er ufør flyktning. Det same gjeld for stønadstakarar som deler bustad med sine vaksne barn eller andre vaksne, utan at forholdet mellom dei vert definert som ekteskapsliknande (bufellesskap).

§ 6 skal lyde:

§ 6 *Inntekt som går til frådrag i supplerande stønad*

Full supplerande stønad skal setjast ned med inntekt hos stønadstakaren sjølv så vel som hos ektemaken.

Dersom ektemaken har fylt 67 år, skal ektemaken si inntekt likevel berre inngå ved prøvinga av ytingane til stønadstakaren med den delen som overstig full supplerande stønad etter § 5 første leddet bokstav b. Dersom ektemaken er ufør flyktning, skal ektemaken si inntekt berre inngå ved prøvinga av ytingane til stønadstakaren med den delen som overstig full supplerande stønad etter § 5 andre leddet bokstav b.

Som inntekt vert rekna

- a) arbeidsinntekt
- b) pensjon, uføretrygd og andre ytingar frå folketrygda til livsopphald, inkludert forsørgingstillegg
- c) introduksjonsstønad for nykomne innvandrarakar, kvalifiseringsstønad, kontantstøtte og bidrag etter ekteskapslova
- d) andre norske offentlege eller private pensjonar, uføretrygd og andre ytingar til livsopphald, inkludert forsørgingstillegg
- e) kapitalinntekter
- f) tilsvarende inntekter eller ytingar som nemnde i bokstavane a til e frå utlandet.

For uføre flyktningar skal arbeidsinntekt ikkje setjast lågare enn forventa inntekt etter uførheit, sjå folketrygdlova § 12-9 tredje leddet.

§ 10 andre ledd skal lyde:

Ved endring i minste pensjonsnivå og grunnbeløpet skal supplerande stønad regulerast i tråd med desse endringane.

§ 10 nåværende andre ledd andre punktum blir nytt tredje ledd og skal lyde:

Frådrag i stønaden etter § 6 på grunn av alderspensjon eller uføretrygd frå folketrygda, eller andre ytingar som er direkte knytte til grunnbeløpet eller blir regulerte etter tilsvarende reglar som for alderspensjon frå folketrygda, skal regulerast i tråd med endringa i desse ytingane.

V

Ikrafttredelse. Overgangsregler.

1. Endringene i folketrygdloven §§ 6-3, 8-10, 8-47, 8-49, 9-10, 22-17 og 23-4 trer i kraft 1. januar 2020. Opphe-

ving av § 6-3 første ledd bokstavene d og e gis ikke virkning for saker der vedtak fattes før ikrafttredelsen. Opphevingen av § 8-49 gis ikke virkning i saker der en tiltaksdeltaker før 1. januar 2020 har valgt å motta tiltakspenger i stedet for dagpenger.

2. Endringene i folketrygdloven §§ 11-20 og 11-21 trer i kraft 1. februar 2020, og gis virkning kun for saker med virkningstidspunkt fra og med samme tidspunkt.
3. Endringene i folketrygdloven §§ 11 A-4 og 15-11 trer i kraft 1. mars 2020.
4. Endringene i arbeidsmarkedsloven og trygderettsloven trer i kraft 1. januar 2020.
5. De øvrige endringene trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelsene kan settes i kraft til ulik tid.
6. Endringene i følgende bestemmelser i folketrygdloven gis virkning for krav om ytelser som settes frem etter at endringene har trådt i kraft: §§ 1-7, 3-2, 3-3, 3-5, 3-8, 3-9, 11-2, 12-2, 12-3, 12-12, 12-13, 12-15, 12-17, 15-2, 16-2, 17-3, 17-4, 17-7, 18-2, 18-3, 18-5,

19-2, 19-3, 19-8, 20-10 og 22-8. Endringene i lov om supplerande stønad gis virkning for krav om ytelser som settes frem etter lovens ikrafttredelse. Endringene i folketrygdloven kapitlene 19 og 20 gis ikke virkning for beregning av alderspensjon for personer som er født i 1959 eller tidligere og som ved lovens ikrafttredelse har vært medlemmer i folketrygden i minst 20 år etter fylte 16 år.

7. Personer som ved lovens ikrafttredelse er tilstått uføretrygd etter de særlige bestemmelsene for flyktninger i folketrygdloven, som er født i 1959 eller tidligere og som har vært medlemmer i folketrygden i minst 20 år etter fylte 16 år, skal ved fylte 67 år få alderspensjon etter de særlige bestemmelsene for flyktninger i folketrygdloven. Det samme gjelder personer som ved lovens ikrafttredelse er tilstått pensjon som gjenlevende ektefelle etter de særlige bestemmelsene for flyktninger i folketrygdloven.
8. Departementet kan gi forskrifter om overgangsregler.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 3. desember 2019

Erlend Wiborg

leder

Heidi Nordby Lunde

ordfører

